

AZ ÚJ ÉRETTSÉGI SZABÁLYZAT

Az érettségi vizsga mindig nagy esemény volt és marad is a fiatalok életében. Érthető is, hisz négy év munkájáról egységre foglalva kell számot adni a jelölteknek, ez pedig nem olyan egyszerű dolog. Tehát feszült a várakozás, amit még az is tetéz, hogy sokan olyan „misztikus” ködön át szemlélik az egészet. Sokan beszélnek és nyilatkoznak róla, itt-ott elnagyolva, eltulozva, s nemegyszer az érettségi eredményét a „szerecsés véletlenek” tulajdonítva. „Márpedig ami csak a szerecsén múlik, attól félni kell!” — mondják a szülők. S ez igaz is. De nem szabad elfelejteni, hogy az érettségi eredmény mögött nem a szerecsen áll, hanem a gyermek négyévi tanulási eredménye és szorgalma, ami a komolyan felkészült tanuló esetében biztos bázis. Ha valaki négy éven át becsületesen dolgozott, annak nincs oka az aggodalomra. De az idén különösen gyakran szóbeszéd tárgya az érettségi, mert a Művelődésiügyi Minisztérium — a megváltozott helyzetnek megfelelően — új gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzatot adott ki.

Mi ennek az új vizsgaszabályzatnak a lényege? Mindenekelőtt az, hogy az eddigi módtól eltérően vannak kötelező és választható vizsgatárgyak. Kötelező vizsgatárgy minden tanuló számára a magyar nyelv és irodalom, a történelem és a matematika. Választhatóan kötelező: orosz nyelv, a második idegen nyelv, a biológia, fizika és a kémia. Természetes, hogy a szélesebb körű érdeklődésű tanulók részére még van lehetőség érettségi vizsgát tenni az ún. szabadon választható, de nem kötelező — legfeljebb kettő — a gimnáziumban tanult rendes vagy rendkívüli tárgyakból. Az érettségi különben most is két részből áll: írásbeli és szóbeli vizsgából. Új azonban ebben az, hogy annak a tanulóknak, akiknek az adott érettségi vizsgatárgyból a II., III. és IV. osztályban év végén jeles osztályzat volt, nem kötelező írásbeli vizsgát tenni.

Az elmúlt években már szó volt arról, hogy merőben más az érettségi vizsga célja, most, mind mondjuk 20 évvel ezelőtt. Miért volt szükség most ismét változtatásra? Vizsgáljuk meg az első legfőbb felvetett kérdést: miért terjesztették ki az érettségi csaknem minden tantárgyra?

Erre a kérdésre azt lehet válaszolni: a szocialista pedagógia elviből következik, hogy a tanulókról a teljes mértékű érdeklődést kórhát a gimnáziumban is figyelembe kell venni. Bár a gimnáziumban minden tantárgynak önálló szerepe van, de a tanuló számára ez nem jelentheti azt, hogy egyes tantárgyak különösebb hangsúlyt, jelentőséget nem kaphatnak. Például a kémia iránt nagy érdeklődéssel viseltető, tehetséges tanuló képességei fejlesztésének és kibontakoztatásának lehetőségét kár volna figyelmen kívül hagyni.

Ahogy a szülőkkal beszéltem, megkérdeztek, hogy miért a magyar nyelv, a történelem és a matematika a kötelező vizsgatárgy? Erre az a felelet, hogy ezekben a tárgyakban tud nyilatkozni a legértékesebben a tanuló világnézetének a megalapozottsága, e tárgyak az önművelés eszközei és bázisai, a magyar nyelv és irodalom a történelemmel együtt ezen kívül még a társasági műveltségünk gerince. S az sem közbizos e választást illetően, hogy e tárgy az amelyet a gimnáziumban négy év során magas óraszámú tanításnak, s így joggal kérhetjük számon a tanulóól a megfelelő szintű ismereteket. Per-

sze, vannak érvelők, akik azt mondják: „Kár volt a fizikát degradálni, mert a XX. század embere nem nélkülözheti.” Ehhez mindössze annyit: a fizika választhatóan kötelező. Nyilván a diák azt fogja választani, amit jobban tud és kedvel. Minden iskolának megvan szinte a „maga profija”. A tanulók választásának megnyilvánulása egyben azt is eredményezi, hogy minden iskolához fűződik majd valami megkülönböztető pozitívum, sajátosság. Ez természetesen, függ attól is, hogy egyes iskolákban egyes tantárgyakból milyen intenzíven foglalkoztak a tanulókkal, s az adott tantárgyat miként tudták megszerettetni. De nagy mértékben függ a politikatika oktatás hatásától is, s ez pedig nagyon helyesen van így!

Voltak aggodalmaskodók, akik azt mondták, hogy ha az ötösök nem írják írásbeli, akkor gyenge lesz az írásbeli átlag. Véleményünk szerint ez nem biztos, hisz a négyes tanuló is írhatnak ötös dolgozatokat. De ha így is lenne, ez nem jelent semmit a tanár munkájára, sőt alsóbb osztályban ez a tanuló jobb munkára ösztönzi, s így jobb eredményt lehet elérni. S azonkívül ne vessük el a szaktárgyat tanító tanár értékelésének fontosságát. Ha a tanár 3 éven át meggyőződtött a tanuló jeles felkészültségéről, miért kell annak az elfogadásához még az elnöknek a segítsége? Ezen a téren valóban felesleges az aggodalom.

A sok érdekes gondolatlak közül még meg kell említeni azt, hogy megszűnt a *kitűnő* rendűség. Mi volt ennek az elgondolásnak a háttere? Az, hogy a „mindenárán” kitűnőnek lenni, s az ezzel együtt járó izgalmat — s nemely személynél csak jeles érettségiel járó „családi gyász” — megszűntetni. S egyben úgy gondolom, küzdésem ez a liberalizmus ellen is, mert nem kell a tanulóól minden módon kitűnőt csinálni, ha a jeles is kifejezi azt az érdemet, amit a régi kitűnő érettségi.

Az érettségi vizsgák tételeit maguk az iskolák szaktanárai, munkaközösségei készítik el a Művelődésiügyi Minisztérium által megadott anyag- részek alapján. Minden jel arra mutat, hogy az eljövendő évek érettségi vizsgájára a jobb színvonal, a gondolkodásra kész tudás, az életszerűség és az eszmei tartalmasság lesz a jellemző. A misztikum is szétfoszlik az érettségi vizsgának. A Művelődésiügyi Minisztérium soketres példányban kiadta az új érettségi szabályzatot, hogy a szülők és a tanuló is tanulmányozhassák. Most mindenké tudni fogja, hogy mi a tanár, illetve a diák joga és kötelessége. Ez így becsületes dolog. Ezáltal tudja mindenké a tennivalóját, s így lehet megőrizni az érettségi társadalmi tekintélyét, nivóját és szigorúan eljárni a rendelkezett kijátszóival — népszerűen: érettségi puskázás stb. — szemben. A szaktanárok március közepéig a tantárgyakból elkészítik a tételeket, s a tanulóknak lesz idejük felkészülni az érettségre.

Felesleges tehát a szülői aggodalom és nyugtalanság az új érettségi szabállyal kapcsolatban. A továbbiakban sem a tanuló rosszindulatú megterhelése a pedagógusok célja. Ahogy a múltban volt, most is minden iskolában igyekeznek megteremteni a nyugodt légkört, s ezáltal elérni azt, hogy a tanuló messzemenően számot adhassanak teljes felkészültségükről, s szép eredményeket érthessenek el az érettségi vizsgán.

Bánfalvi József

Öt éves a Szegedi Zenebarátok Kórusa

Jubileumi hangverseny a Tisza Szálló dísztermében

Öt esztendővel ezelőtt alakult meg a Szegedi Zenebarátok Kórusa. Az évforduló alkalmából az együttes hétfőn este a Tisza Szálló dísztermében ünnepi hangversenyt adott. Ünnepi beszédet Gruber László, a kórus elnöke mondott. Ismertette az énekhar történetét és a többi között hangoztatta, hogy a kórus megalakulása és tevékenysége segítette az MSZMP kulturális politikájának végrehajtását. „Hiszünk abban — mondotta —, hogy népünk tudatformálásához, szocialista emberré neveléséhez a mi munkánk is hozzájárul. Mi a dal, a zene segítségével az emberek testvériségéért, a tiszta humánusért, a jobb jövőért, a békéért dolgozunk».

A hangversenyt a Szegedi Zenebarátok Kórusa és a Bartók Béla Filharmonikus Zenekar — Vaszy Viktor érdemes művész vezetésével — Beethoven IX. szimfóniáját adta elő. Közreműködött Berdál Valéria, Turján Vilma, Szabó Miklós érdemes művész és Sinkó György, a Szegedi Nemzeti Színház tagjai. A hangverseny végén a Tisza Szálló dísztermét zsűfólásig megtöltött közönség az ihletett, átél előadásért melegen ünnepelte a karmestert, a közreműködő művészeket és a kórus tagjait.

1958. április 15-én felhívás jelent meg a Dél-Magyarorszag nasábjain. A felhívás arra szólította fel a város zenekedvelőit, hogy vegyenek részt egy nagy, reprezentatív kórus megalakításában. A felhívás élénk visszhangot keltett. Rövidesen, május 5-én minlegy százan gyűltek a Tabor utcai zeneiskola nagytermében — a városi tanács fennhatósága alatt azóta is dolgozik az együttes —, hogy részt kérjenek a kórus munkájából. Az énekhar munkájának irányítását Gruber László, a művészi vezető Vaszy Viktor, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója vállalta. A jelentkezők között lelkes segítőtársai akad- tak: dr. Baranyi Albertné, Erdős János, Szécsi József, Veszély Gabriella és Várady Zoltán, a kórus mai művészeti vezetői. Az ő fáradságtalan munkájuknak köszönhető, hogy az együttes rövid idő alatt igen szép sikereket ért el és hírneve csakhamar túl- jutott a város és Csongrád megye határain. A Szegedi Zenebarátok Kórusa fennál-

lása alatt több mint 15 ifjúsági és mintegy öt üzemi hangversenyt szerepelt a kórus. Többek között a kenderfonógyárban és a gyufagyárban. E mellett az együttes tagjai évről évre részt vállaltak a szabadteri játékok munkájából és az ö aldozatos tevékenységüknek is köszönhető, hogy a játékok ma már nemzetközi hírné- nek örvendenek.

A kórus tagjainak nincs könnyű dolguk, a munka fáradtságos. De ennek ellenére is letenként kétszer, hétfőn és csütörtökön rendszeresen összegyűlnek a 110 tagú kórus tagjai az este 8–10-ig tartó próbákban, hogy készüljenek az új produkciókra. A kórus tagjainak lelkesedésére, aldozatkészségére jellemző, hogy még a legnagyobb hidegek idején sem volt számottevő hiányzás.

Az évforduló alkalmából a város zenekedvelő közönsége nevében mi is szeretettel köszöntjük a jubiláló kórus vezetőit, tagjait és további jó munkát, szép sikereket kívánunk munkájukhoz.

Két egyfelvonásos a Modern Színpad műsorán

Mintegy fél éves készülődés után jelentkezett új bemutatóval a Modern Színpad. *Benédek Katalin Idegen utcában* című egyfelvonásosát már tavaly tavasszal bemutatták ugyan, de most új szereposztásban került színre, csupán Nagy Zoltán ismételte meg tavaly is jól alakított szerepét. *Molnár Judit*, *Várhidy László* és *Matolay Jenő* először mutatkozott be a da-

rabban. Pentos összjátékukon látszott, hogy a rendezés aprólékosan kidolgoztatta és becsülykoltatta szerepeiket. Némi- leg mechanikussá tette ez az előadást; lezserabb, gatlástanalabb beleélésű játékkal lehetne érdekesebbé tenni a produkciót.

Az igazán új bemutató volt azonban *Reginald Rose Vihar a Sycamore utcában* című, eredetileg tv-játéknak készült egyfelvonásosa. Egy ideig leköti a nézőt a darab formai érdekessége, hogy tudniillik ugyanazt az időt felbontva három színhelyen újra lepergeti, továbbá az első és némi- leg a második kép kis realitásokból felépülő hiteles atmoszférájában. Azonban a harmadik részben már nyers elvontsággal, patetikusán, a realitások illúziókeltő, hitelesítő gazdagsága nélkül mondatja ki gondolatait a szerző, amelyek elvont polgári humanizmus körében mozognak, s a probléma megoldása esetleges. Ez a megoldás olyanféle gondolatokat sugall, hogy az emberek alapján véve hajlamosabbak a jóra, illetve visszartadnak az embertelentől, de a tömeget hangadó befolyásolják, még- is a bátor kiállást méltányolják. Mindez erőszakolt azon- ban, ha nem a maga kis, Sycamore utcai valóságában ábrázoljuk, hanem hangsúlyozzuk a benne rejlő jelképesseget. Ez tehát a darab és az előadás gyöngye. A szereplőknek is ez okozta a legnagyobb gondot, s egyelőre megoldaniuk nem sikerült.

Különösen *László Gézá*nál érződött ez, szerepe patetikus- sága ragadta el s gátolta az alak realitásának megteremtésében az amúgyis sematikus pozitív figuránál. A többi képekben ugyeszen formált karaktert *Mácsi József*, *Matolay Jenő* és *Nagy Zoltán*. *Hódi Éva*, *Gergely Éva* és *Molnár Judit* sikeresen fogalmazta egymástól különböz- zővé a három feleségítípust, pár vonással jellemzővé tett figura volt *Csipei Zsuzsanna* és *Szegfü Iлона* öregasszonya. A gyerekszereplők — *Mayer Ferenc*, *Fehér Lajos* és *Hammar Edit* — hangulatosan illeszkedtek az előadásba. *Móráz Attila* a harmadik rész rendezésében több realitást teremtő kis vonással és kevésbé patetikusan dolgozhat- na. Díszletei érdekesekek, ám nehézkes a KPVDZ kis színpadán használatuk

Mindkét darab nyugati ut- cákban játszódtott. Felmerül a kérdés önkéntlenül: a modernséget nem értelmezik-e kissé egyoldalúan? Rose modernsége külsőséges: gondol- latai századelejképek.

N. F.

GYORSPOSTA • GYORSPOSTA GYORSPOSTA • GYORSPOSTA

Selejt vagy ócskavas?

A rókusi hulladékgyűjtő telepről egy vasvázú szecska- vágot akartam vásárolni. A kiválasztás, illetve a gép darabjainak összeszedése után hiányosan a mázsához cipel- tem arra gondolva, hogy le- mérik, adnak egy blokkot és fizetek. Nem így történt: a mázsáló közölte, hogy nem mérik le, hanem így hiányosan a két darab lendítőkerek nélküli szecska- vágót 510 forint. En ezt soknak talál- tam. Úgy vélem, 200 forin- ttal többet kérték a hiányos szecska- vágót, mint ami a kilogramm után jár- na. A hiányos áru azonos értékű legyen a hiánytalan- nal?

Sisa Ferenc Mórahalom

A Kohászati Alapanyag- ellátó Vállalat szegedi tele- pének vezetője, Nyitra Antal a panasszal kapcsolatban a következőket válaszolta:

— Tulajdonképpen félre- értésről van szó, illetve a vevő vásárlásakor kapott felvilágosítást nem értette. Az AGRÓKER kielejtett néhány szecska- vágót vala- milyen hiba, vagy alkatrészh- iány miatt. Az ilyen kielejtett gépeket nekünk központunk útján meghatá- rozott árért kell eladnunk. Ha ócskavasként kilogram- monként adtuk volna el, akkor több mint ezer forintba került volna.

Hibás villanyszerelés

Lakásomban még 1961-ben átszerelték a villanyve- zetékét 110 voltból 220 voltba. Közben lebontották a lép- csházi csengőt, de a régi vezeték még ma is áram alatt van. A bejáratú lépcsőt sem tudom megvilágítani, mert a lámpához lakásomtól nincs vezeték. A szobákban fekete és fehér kapcsolókat helyeztek nem szabványmagaság- ban. *Panaszomat bejelentettem a MEGYEVILL irodájá- ban, ígéretet is kaptam a hibák kijavítására, de mind a mai napig a munkát nem végezték el.*

Tóth Lajos Kossuth Lajos sgt. 11.

* Vállalat új kapcsolókat sze- relyt fel lakásába. A csengőt is rövidesen elszigeteljük és minden indokolt javítási munkát elvégeztünk még eb- ben a hónapban.

A szökött bűnöző nyomában

Csattan a bilincs. Bálint Sándor önkéntes rendőr vé- gigmérte a 21 éves férfit, s csak annyit kérdézt: — Miért szökött meg? Az elítélt, aki a nagyfai börtön- gazdaságból „lépett meg”, elfogására hunyorított: — Mert untam a banánt. De győztek, mehetünk. Hogyan is történt az eset? Ködös reggel volt. Az el- ítéltek nádat vágtak a nagy- fái gazdaságban. A szöke- vény munkahelye távolabb volt a többiekétől, s a köd nyújtotta lehetőséget kihasz- nálva, kerekelt oldott. Az örök hamarosan észreveték a szökést. Azonnal felmérték a lehetséges szökési irány- vokat, s lezárták az utakat. Megkezdődött az üldözés. Nyomozók, rendőrök, kar- hatalmisták, önkéntes rend- őrk indultak utánuk autó- kon, lóháton, vagy gyalog- san, hogy elcsípjék a mene- kült és megelözzenek egy újabb bűntettet. Mert a szö- kött bűnözőnek — bármi- lyen áron is — ruha és iga-